

Diagnostyka różnicowa

Nurek

Nurkiem jest 51-letnia kobieta o dobrym stanie zdrowia. Rok temu miała operację 5 i 6 kręgu szyjnego – tzw. laminektomię. Miała wcześniejsze okazjonalne migreny i ostatnio epizod z zapaleniem zatok, które leczyła dostępnym bez recepty środkiem na katar. Nie zgłasza żadnych innych problemów medycznych. Nurkuje w czasie wakacyjnych wyjazdów nurkowych – raz na rok.

Nurkowania

Piątego dnia wyjazdu zrobiła dwa nurkowania. Poprzedniego dnia zrobiła sobie przerwę na odpoczynek i zwiedzanie. Zaczęła od wielopoziomowego nurkowania na głębokość 21 msw trwającego godzinę i 15 min. Po godzinnej przerwie na powierzchni zrobiła drugie nurkowanie na 21 msw trwające około godziny. To nurkowanie zakończyło się przystankiem bezpieczeństwa (5 min na 4,5 m). Nurkowania odbyły się bez incydentów, ale wspomniała, że było jej dość zimno od połowy każdego z nurkowań. Więcej niż połowę czasu w czasie każdego z nurkowań była na głębokości mniejszej niż 21 msw.

Komplikacje

Kobieta skończyła nurkowania około godz. 13. Zaraz potem zaczęła odczuwać stopniowo narastające zmęczenie, które wydawało się zbyt duże, jako że nurkowania nie były męczące. Również pojawił się ból głowy, opisywany jako zlokalizowany po obu stronach głowy, inaczej niż w przypadku migren lub innych bólów głowy, jakie miewała wcześniej. Wróciła do hotelu, który był ulokowany na wys. 762 m n.p.m. i położyła się na półtorej godziny. Mimo zmęczenia wieczorem czuła się lepiej. Ale o godzinie 20 położyła się spać i spała aż do rana, co nie jest normalnym jej zachowaniem.

Rano obudziła się z tym samym zmęczeniem i umysłową ociężałością. W ciągu dnia pojawił się okresowy ból kolana – trwał trochę a potem zanikł. Mimo że ból głowy osłabł po nocy, pod wieczór znowu się nasilił. Kobieta powiedziała, że czuła się jakby brała ją grypa lub przeziębienie. Z powodu utrzymujących się objawów, jej partner nurkowy zadzwonił do DAN tego wieczora. Do tego momentu kobieta nie zgłaszała żadnego bólu stawów, zdrętwienia, braku czucia czy słabości.

Leczenie

DAN polecił udać się do lokalnego szpitala z dwóch powodów: bo trudno było ocenić te symptomy przez telefon, i mieszane i niejednoznaczne symptomy po nurkowaniu wymagały oceny przez lekarza. Zdiagnozowano u niej zapalenie wirusowe (grypę) i podano środki obkurczeniowe na katar i przeciwbólowe.

Wynik

W badaniu okazało się, że jej zapalenie zatok, z którym zaczęła nurkowania, nie pogorszyło się ani nie ustąpiło. Nie miała temperatury od zakończenia nurkowań a jej symptomy ustąpiły w ciągu kolejnych trzech-czterech dni. Symptomy przypominały zespół zaburzeń dekompresyjnych (DCI), ale również odpowiadały syndromowi zakażenia wirusowego. Według nurka, badający ją lekarz nie brał pod uwagę jej nurkowań.

Dyskusja

Jak wielu nurków uznałoby te symptomy jako oznakę zespołu zaburzeń dekompresyjnych (DCI)? Czy zamiast tego pomyśleliby o tym, że wynikają z długiego, pełnego wrażeń tygodnia wakacji, który zaczął się zapaleniem zatok?

Najprawdopodobniej większość nurków postąpiłoby tak samo jak w tym przypadku: prześpij się, zjedz

kolację, idź wcześniej spać, a jeśli nie będzie poprawy – zadzwoń do DAN. To jest problem diagnostyczny, z którym wielu lekarzy ma do czynienia.

Obustronne bóle głowy, okresowe bóle kolana, zmęczenie i lekkie otępienie po nurkowaniu są zgodne z objawami DCI, ale o niej nie przesądzają. Dylematem lekarzy jest wiedzieć, kiedy dwuznaczne symptomy są związane z profilem nurkowym – i możliwą DCI, a kiedy z innym problemem medycznym.

Ból jest najczęstszym początkowym symptomem DCI i powinien być poddany gruntownej ocenie. Okresowe bóle stawów są powszechne przy ćwiczeniach – w tym i w nurkowaniu – gdy ktoś używa mięśni w inny sposób niż na co dzień. Generalnie, bąble azotu w DCI wywierają stały nacisk, zatem obrzęk tkanek i ból w DCI nie ma charakteru okresowego. Ból spowodowany DCI zazwyczaj nie zmienia się w zależności od położenia lub ruchu kończyny i często jest opisywany jako "inny" i "niezwykły".

Większość ludzi miała kontakt z grypą, więc ból związany z zakażeniem wirusowym jest bardziej znany. Związane z grypą bóle mięśni i stawów mogą być stałe i narastać z aktywnością. Łatwo jest tu zauważyć, że różnicowanie między tymi rodzajami bólu nie jest proste.

Obustronne bóle głowy można łatwo przypisać do urazu ciśnieniowego zatok, prawdopodobnie na Rano obudziła się z tym samym zmęczeniem i umysłową ociężałością. W ciągu dnia pojawił się okresowy ból kolana – trwał trochę a potem zanikł. Mimo że ból głowy osłabł po nocy, pod wieczór znowu się nasilił.

Kobieta powiedziała, że czuła się jakby brała ją grypa lub przeziębienie. Z powodu utrzymujących się objawów, jej partner nurkowy zadzwonił do DAN tego wieczora. Do tego momentu kobieta nie zgłaszała żadnego bólu stawów, zdrętwienia, braku czucia czy słabości.

Leczenie

DAN polecił udać się do lokalnego szpitala z dwóch powodów: bo trudno było ocenić te symptomy przez telefon, i mieszane i niejednoznaczne symptomy po nurkowaniu wymagały oceny przez lekarza. Zdiagnozowano u niej zapalenie wirusowe (grypę) i podano środki obkurczeniowe na katar i przeciwbólowe.

Wynik

W badaniu okazało się, że jej zapalenie zatok, z którym zaczęła nurkowania, nie pogorszyło się ani nie ustąpiło. Nie miała temperatury od zakończenia nurkowań a jej symptomy ustąpiły w ciągu kolejnych trzech-czterech dni. Symptomy przypominały zespół zaburzeń dekompresyjnych (DCI), ale również odpowiadały syndromowi zakażenia wirusowego. Według nurka, badający ją lekarz nie brał pod uwagę jej nurkowań.

Dyskusja

Jak wielu nurków uznałoby te symptomy jako oznakę zespołu zaburzeń dekompresyjnych (DCI)? Czy zamiast tego pomyśleliby o tym, że wynikają z długiego, pełnego wrażeń tygodnia wakacji, który zaczął się zapaleniem zatok?

Najprawdopodobniej większość nurków postąpiłoby tak samo jak w tym przypadku: prześpij się, zjedz kolację, idź wcześniej spać, a jeśli nie będzie poprawy – zadzwoń do DAN. To jest problem diagnostyczny, z którym wielu lekarzy ma do czynienia.

Obustronne bóle głowy, okresowe bóle kolana, zmęczenie i lekkie otępienie po nurkowaniu są zgodne z objawami DCI, ale o niej nie przesądzają. Dylematem lekarzy jest wiedzieć, kiedy dwuznaczne symptomy

są związane z profilem nurkowym – i możliwą DCI, a kiedy z innym problemem medycznym.

Ból jest najczęstszym początkowym symptomem DCI i powinien być poddany gruntownej ocenie. Okresowe bóle stawów są powszechne przy ćwiczeniach – w tym i w nurkowaniu – gdy ktoś używa mięśni w inny sposób niż na co dzień. Generalnie, bąble azotu w DCI wywierają stały nacisk, zatem obrzęk tkanek i ból w DCI nie ma charakteru okresowego. Ból spowodowany DCI zazwyczaj nie zmienia się w zależności od położenia lub ruchu kończyny i często jest opisywany jako "inny" i "niezwykły".

Większość ludzi miała kontakt z grypą, więc ból związany z zakażeniem wirusowym jest bardziej znany. Związane z gripą bóle mięśni i stawów mogą być stałe i narastać z aktywnością. Łatwo jest tu zauważyć, że różnicowanie między tymi rodzajami bólu nie jest proste.

Obustronne bóle głowy można łatwo przypisać do urazu ciśnieniowego zatok, prawdopodobnie na skutek nurkowania z zapaleniem zatok. Ten ból głowy jest opisywany jako inny niż te, które nasz nurek miał wcześniej, co może budzić podejrzenia, ale nie koniecznie jest to wynik DCI. W bazie danych DAN na temat przypadków DCI ból głowy pojawia się jako symptom w 10 do 20% przypadków.

Zmiany stanu umysłowego są trudne do zdefiniowania, chyba, że będą objawiały się jako utrata przytomności, napad lub brak możliwości komunikacji z innymi. To łatwo może być rozpoznane przez nurków jako oznaka zmiany osobowości i prawdopodobnie skutek DCI. Uczucie otumanienia jest bardzo subiektywne i trudne do zmierzenia. Zasadniczo, większość symptomów DCI (ok. 60%) pojawia się w ciągu 2 godzin od nurkowania. W tym wypadku lekarz diagnozujący uznał, że symptomy wskazują na infekcję wirusową: kobieta z każdym dniem czuła się lepiej i symptomy nie pojawiły się więcej. Takie dwuznaczne przypadki są zgłaszane do DAN bardzo często i robimy co w naszej mocy, by pomóc lekarzom ocenić dane o nurkowaniu i występujących symptomach.

Nurkowie powinni być czujni na wszelkie symptomy, które pojawiają się po nurkowaniu. Gdy nurkujemy, zapamiętajmy, jeśli coś niezwykłego poczujemy pod wodą lub jeśli po nurkowaniu wystąpią niezwykle symptomy.

Niech nasz partner wie, co się z nami dzieje, a jak już jesteśmy na brzegu – zasięgnijmy porady. Należy tu pamiętać, że symptomy mogą rozwinąć się w czasie 24 godzin. Lepiej nie czekać tak długo: trzeba zadzwonić do DAN, gdy tylko nabierzecie jakichkolwiek podejrzeń.

Na koniec pomyślcie jak nurkujecie: jeśli próbujecie uzyskać maksimum czasu na dnie, należy skompensować to innymi czynnikami zwiększającymi bezpieczeństwo. Najłatwiej i najlepiej jest zmniejszyć głębokość i zwiększyć czas przerwy na powierzchni.